

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 maja 2019 r.

ZP-KNPS.431.7.3.2019.EL

Pani
Małgorzata Staszczak
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zagrodnie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 20-22 marca 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234, ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler, z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagrodnie z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 20 marca 2019 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 20 marca 2019 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom

uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 20 marca 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie w dniu 26 kwietnia 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Małgorzata Staszczak powołana na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie z dniem 15 lutego 2019 roku. W okresie do 11 lutego 2019 r. jednostka kierowała Pani Bernardyna Siemianowska.

Pani Małgorzata Staszczak oraz Pani Bernardyna Siemianowska ponoszą odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Wójt Gminy Zagrodno upoważnił:

1. Panią Bernardynę Siemianowską – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie na podstawie:

- Zarządzenia nr 0151-80/2004 z dnia 30 kwietnia 2004 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji w tych sprawach.
- Upoważnienia nr 11/08 z dnia 1.08.2008 r. do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
- Zarządzenia nr 0050.16.2014 z dnia 16 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.
- Upoważnienia z dnia 23.03.2016 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowanie do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

2. Panią Małgorzatę Staszczak – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie na podstawie :

- Upoważnienia nr 12/2019 z dnia 15.02.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- Upoważnienia nr 7/2019 z dnia 15 02.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- Upoważnienia nr 10/2019 z dnia 15.02.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- Upoważnienia nr 5/2019 z dnia 15.02.2019 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, prowadzenia postępowania administracyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

3. Panią Barbarę Bugajską – referenta d.s. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie na podstawie:

- Upoważnienia z dnia 1.07.2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.
- Upoważnienia z dnia 1.07.2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących prawa do zasiłku dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.
- Upoważnienia z dnia 1.07.2016 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.
- Upoważnienia z dnia 1.07.2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

4. Panią Kamilę Rystau – referenta d.s. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie na podstawie

- Upoważnienia z dnia 19.12.2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

- Upoważnienia z dnia 19.12.2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących prawa do zasiłku dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.
- Upoważnienia z dnia 19.12.2018 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.
- Upoważnienia z dnia 19.12.2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pani Bernardyna Siemianowska – Kierownik GOPS w Zagrodnie do 11.02.2019 r.,
- Pani Małgorzata Staszczak – Kierownik GOPS w Zagrodnie od 15.02.2019 r.,

[Redacted text block]

(dowód: akta kontroli, str. 51)

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.),
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),

3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670),
5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.),
7. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),
8. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2204 ze zm.),
9. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 931 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniła i wyjaśnień udzielała:

1. Pani Małgorzata Staszczak – Kierownik Ośrodka.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/43/90 Gminnej Rady Narodowej w Zagrodnie z dnia 27.04.1990 r.

Jednostką kieruje Pani Małgorzata Staszczak, zatrudniona na stanowisku Kierownika od dnia 15.02.2019 r. W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Bernardyna Siemianowska zatrudniona na stanowisku Kierownika do dnia 11.02.2019 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XXI.165.2012 Rady Gminy Zagrodno z dnia 28 września 2012 r. ze zm.

Ponadto Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr GOPS.03.2015 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 30 października 2015 r. ze zm.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że: „*Informowanie o nowym okresie zasiłkowym odbywa się w następujący sposób: 1. umieszczenie informacji w decyzjach przyznających świadczenia, 2. umieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń mieszczącej się w siedzibie Urzędu Gminy Zagrodno, 3. umieszczenie informacji w siedzibie GOPS Zagrodno na drzwiach pokoju nr 6 (gdzie przyjmowane są ww. wnioski), 4. umieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie Powiatowego Banku Spółdzielczego w Zagrodnie. W dniu 21.03.2019 r. przekazano informację dotyczącą nowego okresu zasiłkowego 2019/2020 do Urzędu Gminy Zagrodno celem zamieszczenia na stronie internetowej*”.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w formie gotówkowej, w formie przelewu na konto bankowe świadczeniobiorcy.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek, środa, czwartek 7³⁰ - 15³⁰, wtorek- 7³⁰ - 16³⁵, piątek 7³⁰ - 14³⁰.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2018/2019, do 20.03.2019 r., do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie wpłynęło 212 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 9 wniosków.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagrodnie wypłacono 1.114 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 311,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 765,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 38,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 401 dodatki, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 2,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 24

- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 1,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 2,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 42,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - 4,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 106,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 220.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 509 zasiłków pielęgnacyjnych, 72 świadczeń pielęgnacyjnych, 56 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 9 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 71 świadczeń rodzicielskich.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 świadczenia rodzinne pobierały 282 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 133 rodziny w tym:

- na 1 dziecko – 48,
- na 2 dzieci – 51,
- na 3 dzieci – 20,
- na 4 i więcej dzieci – 14.

W okresie od 1.10.2018 r. do 20.03.2019 r. Ośrodek wydał 124 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 1 decyzję odmowną z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. Od treści wydanej decyzji strona nie złożyła odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1. E.H.** – GOPS.40.ŚR.rodz.7.2018/2019 z dnia 22.02.2019 r.,
GOPS.41.8252.ZJ.09.2018/2019 z dnia 22.02.2019 r.,
- 2. K.L.** – GOPS.52.8252.ZP.80.2018/2019 z dnia 1.03.2019 r.,
- 3. H.Sz.** – GOPS.55.8252.ZP.83.2018/2019 z dnia 12.03.2019 r.,
- 4.A.K.** – GOPS.149.8252.ŚR.127.2018/2019 z dnia 16.10.2018 r.,
- 5.R.K.** – GOPS.120.8252.ŚR.95.2018/2019 z dnia 17.09.2018 r.,

- 6.D.K.** – GOPS.06.8252.ŚR.03.2018/2019 z dnia 21.08.2018 r.,
- 7.E.M.** – GOPS.182.8252.ŚR.136.2018/2019 z dnia 4.11.2018 r.,
- 8.M.A.** – GOPS.48.ŚR.rodz.8.2018/2019 z dnia 22.02.2019 r.,
- 9.A.G.** – GOPS.129.8252.ŚR.100.2018/2019 z dnia 24.09.2018 r.,
- 10.M.G.** – GOPS.209.31.8252.ZP.06.2017 ze zm z dnia 13.03.2017 r.,
GOPS.05.8252.ŚR.14.2018/2019 z dnia 21.08.2018 r.
- 11.D.F.** – GOPS.02.8252.ŚR.01.2018/2019 ze zm. z dnia 20.08.2018 r.
- 12.K.D.** – GOPS.86.8252.ŚR.78.2018/2019 z dnia 11.09.2018 r.,
- 13.H.N.** – GOPS.32.8252.ZP.78.2018/2019 z dnia 30.01.2019 r.,
GOPS.14.8252.ŚR.11.2018/2019 z dnia 21.08.2018 r.,
GOPS.312A.8252.ŚR.11A.2018/2019 z dnia 13.12.2018 r.,
GOPS.33.8252.ŚP.1.2018/2019 z dnia 30.01.2019 r.,
GOPS.35.8252.ŚR.D.150.2018/2019 z dnia 30.01.2019 r.,
- 14.M.P.** – GOPS.31.8252.ŚR.27.2018/2019 z dnia 23.08.2018 r.,
- 15.K.M.** – GOPS.233.8252.ŚR.135.2018/2019 z dnia 6.11.2018 r.,
GOPS.323.8252.JZ.01.2018/2019 z dnia 6.11.2018 r.,
- 16.B.B.** – GOPS.50.8252.JZ.11.2018/2019 z dnia 1.03.2019 r.,
GOPS.51.8252.ŚR.152.2018/2019 z dnia 1.03.2019 r.,
- 17.T.Sz.** – GOPS.35.8252.ŚR.30.2018/2019 z dnia 24.08.2018 r.,
GOPS.1.8252.SZO.13.2018/2019 z dnia 21.01.2019 r.,
- 18. J.Sz.** – GOPS.ŚR.181.8252.SZO.11.2018/2019 z dnia 14.11.2018 r.,
- 19. K.W.** – GOPS.329.8252.ŚP.02.2017/2018 z dnia 7.08.2018 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 37 zasiłków rodzinnych oraz 58 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka – 2,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
  - samotnego wychowywania dziecka – 2,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 14,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 28,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 7,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 3 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagrodnie, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała informację o uzyskanych dochodach, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

GOPS w Zagrodnie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,

- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania, za wyjątkiem sprawy nr 14 (M.P.).

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został

zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (E.H) z wniosku o świadczenie rodzicielskie błędnie określono okres przyznania końca świadczenia. Zgodnie z decyzją nr GOPS.40.ŚR.rodz.7.2018/2019 z dnia 22.02.2019 r., świadczenie rodzicielskie zostało przyznane na okres od 08.01.2019 r. do 31.01.2019 r. w kwocie 774,20 zł, na okres od 1.02.2019 r. do 31.12.2019 r. w kwocie 1000 zł miesięcznie oraz na okres od 1.01.2020 r. do 6.01.2020 r. w kwocie 193,60 zł. Winno być na okres od 08.01.2019 r. do 31.01.2019r. w kwocie 774,20 zł, na okres od 1.02.2019 r. do 31.12.2019 r. w kwocie 1000 zł miesięcznie oraz na okres od 1.01.2020 r. do 7.01.2020 r. w kwocie 225,80 zł.

Zgodnie z art. 17c ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie. Zgodnie z art. 57 § 2 kpa terminy określone w tygodniach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu.

Ponadto w sprawie nr 1 (E.H.) z wniosku dotyczącego ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka ośrodek nie wezwał strony do uzupełnienia wniosku poprzez dostarczenie dokumentu potwierdzającego datę utraty dochodu z Bowe Elektrik Polska Sp. z o.o.

Zgodnie z § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r., w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty, w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

- Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Okres przyznanego świadczenia ustalono na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych - Art. 17c. ust. 3. (świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie) i ust. 4. (świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia porodu).

Dokonując wyliczenia okresu, na jaki powinno przysługiwać prawo do w/w świadczenia, przyjęto założenie, że tydzień liczy 7 dni, przemnożono 52 tygodnie przez liczbę 7, co dało 364 dni. Ustalono zatem prawo do przedmiotowego świadczenia - licząc od dnia porodu, tj. 08.01.2019 r. - na okres 364 dni, tj. do 06.01.2020 r. Kwotę świadczenia za okres od 01.01.2020 r. do 06.01.2020 r. tj. za 6 dni m-ca stycznia wyliczono w następujący sposób: kwotę świadczenia za pełny m-c, czyli 1000,00 zł podzielono na 31 dni, po czym przemnożono kwotę świadczenia za 1 dzień przez 6 dni, co - po zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku - dało kwotę 193,60 zł. Wydając decyzję w przedmiotowej sprawie kierowano się przekonaniem działania zgodnego z podstawą prawną (Ustawą o świadczeniach rodzinnych), uznając, iż ustawa szczegółowa w tym przypadku wystarczająco dokładnie i bez wątpliwości precyzuje sposób ustalania prawa do świadczenia rodzicielskiego".

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Z powodu natłoku obowiązków pracownik nie wezwał wcześniej do uzupełnienia brakującego dokumentu. W dniu 20.03.2019 r. wezwano telefonicznie Panią E. H. do uzupełnienia oświadczenia i potwierdzenia utraty dochodu, osoba w tym samym dniu stawiła się w siedzibie GOPS i uzupełniła dokumentację w sprawie“.

(dowód: akta kontroli, str.109-114)

2. W sprawie nr 8 (M.A.) nieprawidłowo ustalono okres przyznania końca świadczenia rodzicielskiego. Zgodnie z decyzją nr GOPS.48.ŚR.rodz.8.2018/2019 z dnia 22.02.2019 r., świadczenie rodzicielskie zostało przyznane na okres od 29.01.2019 r. do 31.01.2019 r. w kwocie 96,80 zł, na okres od 01.02.2019 r. do 31.12.2019 r. w kwocie 1000 zł miesięcznie oraz na okres od 01.01.2020 r. do 27.01.2020 r. w kwocie 871,00 zł. Winno być na okres od 29.01.2019 r. do 31.01.2019 r. w kwocie 96,80 zł, na okres od 01.02.2019 r. do 31.12.2019 r. w kwocie 1000 zł miesięcznie oraz na okres od 01.01.2020 r. do 28.01.2020 r. w kwocie 903,20 zł.

Zgodnie z art. 17c ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie. Zgodnie z art. 57 § 2 kpa terminy określone w tygodniach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Okres przyznanego świadczenia ustalono na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r.

o świadczeniach rodzinnych - Art. 17c. ust. 3. (świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie) i ust. 4. (świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia porodu).

Dokonując wyliczenia okresu, na jaki powinno przysługiwać prawo do w/w świadczenia, przyjęto założenie, że tydzień liczy 7 dni; przemnożono 52 tygodnie przez liczbę 7, co dało 364 dni. Ustalono zatem prawo do przedmiotowego świadczenia - licząc od dnia porodu, tj. 29.01.2019 r. - na okres 364 dni, tj. do 27.01.2020 r. Kwotę świadczenia za okres od 01.01.2020 r. do 27.01.2020 r. tj. za 27 dni m-ca stycznia wyliczono w następujący sposób: kwotę świadczenia za pełny m-c, czyli 1000,00 zł podzielono na 31 dni, po czym przemnożono kwotę świadczenia za 1 dzień przez 27 dni, co - po zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku - dało kwotę 871,00 zł. Wydając decyzję w przedmiotowej sprawie kierowano się przekonaniem działania zgodnego z podstawą prawną (Ustawą o świadczeniach rodzinnych), uznając, iż ustawa ta wystarczająco szczegółowo i bez wątpliwości precyzuje sposób ustalania prawa do świadczenia rodzicielskiego”.

(dowód: akta kontroli str. 115-118)

3. W sprawie nr 13 (H.N.) przyznano zasiłek rodzinny na pełnoletnią córkę I.Z. do 31.10.2019 r. pomimo, iż strona we wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego nie oświadczyła, że córka będzie kontynuowała naukę w roku szkolnym 2019/2020.

W związku z tym, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych zasiłek rodzinny przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 i 2, do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia, albo 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, świadczenia rodzinne na pełnoletnią córkę I.Z. winno być przyznane do końca roku szkolnego 2018/2019, tj. do 31.08.2019 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił;

„(...) Omyłkowo wskazaliśmy w decyzji datę końca zasiłku rodzinnego na osobę I.Z. do 31.10.2019 r. – winno być do 31.08.2019 r. W związku z powyższym wezwaliśmy osobę w celu wyjaśnienia, czy dziecko kontynuuje naukę, jeżeli nie podjęło nauki od nowego roku szkolnego zostanie wydana decyzja uchylająca zasiłek rodzinny na córkę Izabelę od 1.09.2019 r. do 31.10.2019 r.”.

(dowód: akta kontroli, str. 119)

4. W sprawie nr 18 (J.Sz.) stwierdzono, iż w decyzji dot. ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, w podstawie prawnej przywołano błędny publikator ustawy z dnia 4 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Jest Dz.U z 2017 r. poz.1527 zamiast Dz.U. z 2018 r. poz.2096.

W związku z tym, iż w dniu 5 listopada 2018 r. ogłoszono Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 października 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096) od tej daty należy wskazywać ww. publikator.

Art. 107 K.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Organ administracji publicznej powinien także podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Podczas wydawania decyzji przeoczono, iż ustawa posiada późniejszy tekst jednolity, ogłoszony dnia 5.11.2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz.2096), natomiast – po przytoczeniu w decyzji tekstu jednolitego Dz.U. 2017 r. – zamieszczono dopisek <z późn. zm.>”.

(dowód: akta kontroli, str. 121)

5. W sprawie nr 15 (K.M.) i nr 14 (M.P.) przyznano prawo do świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na dzieci. Ustalając dochód rodziny organ nie skompletował wszystkich dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu utraconego. Dochód z PHU SEBA *Sebastian Marciniak* [dot. sprawy nr 15 (K.M.)] oraz z *Jeronimo Martins Polska S.A.* [dot. sprawy nr 14 (M.P.)] został utracony pomimo braku dokumentu potwierdzającego okres zatrudnienia strony. Ośrodek nie wezwał stron do uzupełnienia wniosków o brakujące dokumenty.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi

informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

W myśl art. 24a ust 2 w/w ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 15 (K.M.) wyjaśnił:

„Wobec Pana K.M. zastosowano utratę dochodu opierając się przez nieuwagę wyłącznie na weryfikacji ZUS. W dniu 21.03.2019 r. wezwano telefonicznie Pana M. do dostarczenia dokumentów potwierdzających utracony dochód”.

(dowód: akta kontroli str.123)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 14 (M.P.) wyjaśnił:

„Ze względu na nawał pracy przeoczono brak (...) dokumentu dotyczącego dochodu za luty 2018 r. lub jego utraty. (...) Pani P. dostarczyła umowę o pracę z Jeronimo Martins potwierdzającą, że jest pracownikiem od 1 stycznia 2018 r. do 31.03.2019 r. Z weryfikacji ZUS wynikało, że ww. pracowała w tejże firmie do 30.01.2018 r. i ponownie podjęła pracę w innej firmie – Carrefour Bolesławiec od dnia 5.02.2018 r., wobec powyższego nie wliczono dochodu uzyskanego z Jeronimo. Po wezwaniu Pani P. dostarczyła świadectwo pracy z Jeronimo Martins, potwierdzające ustanie zatrudnienia z dniem 30.01.2018 r.”.

(dowód: akta kontroli str. 125)

6. W sprawie nr 13 (H.N.) i nr 11 (D.F.) organ nieprawidłowo ustalił dochody rodziny. Członkiem rodziny w obu przypadkach jest dziecko, które w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, tj. w 2017 r. stało się pełnoletnie. Pomimo to nie zweryfikowano dochodów ww. dzieci za 2017 r. a tym samym nie ustalono dochodów wszystkich członków rodziny.

Zgodnie z art. 3 pkt. 2 i 2a gdy mowa o dochodzie rodziny oznacza to sumę dochodów członków rodziny. Natomiast dochód członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4-4c.

W myśl art. 23 b ust.1 pkt 1 i 3 organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym

z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
  - b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
  - c) należnego podatku;
- oraz informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 13 (H.N.) wyjaśnił:

„Uprzednio nie zwrócono uwagi na niezweryfikowanie dochodów pełnoletniej córki – przeoczono tę czynność ze względu na nawal pracy. Po weryfikacji dochodów córki I. w dniu 20.03.2019 r. ustalono, że (...) dochód na osobę w rodzinie (...) nie przekracza kryterium dochodowego (...)”.

(dowód akta kontroli str. 119)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 11 (D.F.) wyjaśnił:

„Ze względu na natłok obowiązków zawodowych na stanowisku pracy, pracownik nie zauważył wcześniej braku weryfikacji dochodów syna Pani F. dochodów nie zweryfikowano przez nieuwagę, ponieważ otrzymaliśmy zaświadczenie ze szkoły, że kontynuuje naukę w szkole branżowej I stopnia w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Złotoryi – tym samym uznano, że nie posiada dochodów. Po weryfikacji dochodów D.F. w dniu 20.03.2019 r. wykazano, że (...) dochód na osobę w rodzinie nie przekracza ustawowego kryterium (...)”.

(dowód akta kontroli str.127)

7. W sprawie nr 14 (M.P.) nie skompletowano wszystkich dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń. Decyzją nr GOPS.31.8252.ŚR.27.2018/2019 z dnia 23.08.2018 r. organ przyznał Stronie świadczenia rodzinne w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego w tym dodatku z tyt. zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły bez zaświadczenia albo oświadczenia potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania, które zgodnie

z § 7 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. należy uwzględnić w przypadku ww. dodatku.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ze względu na nawal pracy przeoczono brak dokumentu potwierdzającego zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania (...) w decyzji zamieszczono klauzulę, iż przyznanie ww. dodatku uzależnione jest od dostarczenia ww. zaświadczenia. W tejże sprawie Pani P. dostarczyła wymagane zaświadczenie i złożyła stosowne oświadczenie (...).”

(dowód: akta kontroli str.125)

8. W sprawie nr 17 (T.Sz.) organ przyznał specjalny zasiłek opiekuńczy nie ustalając czy Wnioskodawca jest osobą, na której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 682 ze zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny. Strona składając wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego oświadczyła, że jest córką osoby wymagającej opieki jednak zgromadzone w sprawie dokumenty tego nie potwierdzały. W akcie urodzenia Strony widniało inne nazwisko rodowe matki niż nazwisko rodowe w dokumentach osoby wymagającej opieki. Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom (...).

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Nie zwrócono uwagi na brak ww. dokumentu ze względu na fakt, iż Pani T.Sz. znana jest pracownikom GOPS Zagrodno jako córka B.Sz. W dniu 21.03.2019 r. wezwano Panią T.Sz. w celu złożenia stosownego oświadczenia, które złożyła tego samego dnia. Poinformowano o obowiązku dostarczenia dodatkowo aktów zupełnych urodzenia matki i córki. Oczekujemy na dostarczenie ww. dokumentów. Pani Sz. poinformowała telefonicznie, iż musi oczekiwać na wydanie tychże dokumentów z Urzędów Stanu Cywilnego do 8 dni. Do tego czasu wstrzymano wypłatę przedmiotowego świadczenia. W dniu 1.04.2019 r. Pani T.Sz. dostarczyła odpisy zupełne aktów urodzenia (...) z których wynika stopień pokrewieństwa (...).”

(dowód: akta kontroli str.131)

9. W sprawie nr 17 (T.Sz.) organ przyznał Stronie, która jest osobą samotnie wychowującą dziecko, zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego w tym dodatek do zasiłku

rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka bez aktualnego zupełnego aktu urodzenia dziecka potwierdzającego, że ojciec dziecka jest nieznany.

Zgodnie z § 5 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4 odpowiednio odpis zupełny aktu urodzenia dziecka – w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznany.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Odstępując od żądania ww. dokumentu oparto się na weryfikacji PESEL-u dziecka: K.Sz. w zakresie informacji o ojcu dziecka – zgodnie z weryfikacją ojciec dziecka jest nieznany. W dniu 20.03.2019 r. wezwano telefonicznie Panią T.Sz. do uzupełnienia dokumentacji o niezbędny akt urodzenia – ww. powiadomiła następnego dnia, że wystąpiła do właściwego Urzędu Stanu Cywilnego o tenże akt i zobowiązała się dostarczyć niezwłocznie po jego otrzymaniu”.

(dowód: akta kontroli str. 133)

10. W sprawie nr 16 (B.B.) strona złożyła wniosek o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego w tym na dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły. Decyzją nr GOPS.51.8252.ŚR.152.2018/2019 z dnia 1.03.2019 r. organ przyznał zasiłek rodzinny wraz z dodatkami jednakże nie rozstrzygnął w sprawie dodatku z tytułu dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły. Zgodnie z art. 104 § 1 K.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej. Załatwienie sprawy powinno wiązać się z jej rozstrzygnięciem co do istoty w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy administracyjnego prawa materialnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Przez niedopatrzenie nie został przyznany ww. dodatek (przysługujący od 1.09.2019 r.), w związku z czym w dniu 22.03.2019 r. wydano z urzędu decyzję przyznającą na córkę Pani B. ww. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania”.

(dowód: akta kontroli str. 129)

11. We wszystkich skontrolowanych sprawach dotyczących zmiany wysokości zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekunów oraz świadczenia pielęgnacyjnego, organ nieprawidłowo zmieniał wysokość świadczeń w ten sposób, iż w podstawie decyzji orzekał

o wstrzymaniu decyzji oraz o przyznaniu świadczenia w wyższej kwocie. Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych wstrzymanie wypłaty świadczeń może nastąpić tylko w ściśle określonych przypadkach, wymienionych w ww. artykule.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Zapis taki stosowano, opierając się na szablonie programu dostarczanego przez Firmę TOP-TEAM Sp. z o.o. w Warszawie, zakładając prawidłowość treści, których – przez nieuwagę, nie zweryfikowano”.

(dowód: akta kontroli str. 145)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie, w okresie zasiłkowym 2018/2019 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 9 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 4 spraw:

1.A.M., 2.L.M., 3.M.D., 4.M.S.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. Ustalając stan cywilny wnioskodawcy w przypadku osoby rozwiedzionej dołączano odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wnioskach wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski, Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 1 (A.M.) brak jest dokumentów dotyczących utraty zatrudnienia przez Pana M.M. Ponadto wniosek zawiera dwie sprzeczne ze sobą daty rozpoczęcia działalności gospodarczej na terenie Niemiec.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach przyznania świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Przez nawal obowiązków nie dopatrzone się braku dokumentu o utracie zatrudnienia przez Pana M. oraz sprzecznie podanych okresów prowadzenia przez niego działalności gospodarczej w Niemczech. W dniu 21.03.2019 r. Pani A. M. dostarczyła świadectwo pracy męża oraz złożyła oświadczenie o dochodzie męża za wrzesień 2018 r. Ponadto tym dniu przyjęto od Pani M. oświadczenie, w którym w/w-a wskazała datę rozpoczęcia działalności przez męża oraz podała konkretną kwotę dochodu uzyskanego”.

(dowód, akta kontroli, str. 137)

2. W sprawie nr 3 (M.D) przekazane do tut. Organu wnioski nie zawierały kompletu dokumentów umożliwiających ustalenie dochodu strony (dla świadczeń uzależnionych od dochodu), brak było weryfikacji w systemach PESEL, Ministerstwa Finansów, ZUS, EKSMON. Zgodnie z art. 23 b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. organ właściwy oraz wojewoda ustalając prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny lub drogą pisemną od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz rejestrów publicznych w tym rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio:

1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
- b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
- c) należnego podatku; (...)

Ponadto w powyższej sprawie brakowało dokumentu potwierdzającego kwotę dochodu utraconego.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w § 5 pkt 3 lit. g precyzuje, iż ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

W myśl art. 24a ust 2 w/w ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani M.D. tutejszy ośrodek uznał, iż nie jest właściwy do pozyskiwania weryfikacji ZUS, PESEL, US w związku z przesłaniem dokumentacji do DOPS w zakresie koordynacji. W dniu 21.03.2019 r. Pani M.D. została wezwana telefonicznie, zgłosiła się w tym samym dniu i złożyła stosowne oświadczenie”

(dowód, akta kontroli, str. 135)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, że zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawartymi w piśmie nr DSZ.III.5400.19.2018.MZ z dnia 7 marca 2018 r. właściwym jest, aby organ przyjmujący wniosek miał obowiązek skompletowania tak, jakby sam był władny go rozpoznać. Złożony wniosek powinien zostać zweryfikowany pod względem formalnym przez przyjmujący organ właściwy. Ponadto w sytuacji kiedy nie zachodziłyby przesłanki do zastosowania przepisów art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych złożony wniosek powinien zawierać wszystkie dane oraz dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji. W przypadku stwierdzenia błędów lub braków we wniosku, organ właściwy powinien podjąć działania zmierzające do usunięcia i przekazania do wojewody kompletnego, prawidłowo wypełnionego wniosku. W przypadku braków formalnych wniosku (zwłaszcza niezamieszczenia kompletnego informacji umożliwiających ustalenie aktywności zawodowej rodziców/małżonków w innym państwie) przekazanie wniosku do wojewody jest przedwczesne, gdyż w oparciu o taki materiał dowodowy nie jest możliwe ustalenie, czy

w danej sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub ustalenia kraju pierwszeństwa. Brak wszystkich dokumentów (zwłaszcza dotyczących kwestii związanych z dochodem rodziny) uniemożliwia natomiast wydanie decyzji o odmowie lub przyznania świadczenia.

Niezależnie od powyższego Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego pismem nr ZP-KŚ.7060.5.2018.MB z dnia 10 września 2018 r. skierowanym do Wójtów/Burmistrzów/ Prezydentów w województwie dolnośląskim na prośbę Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Departamentu Systemów Zabezpieczenia Społecznego zwrócił uwagę, iż organ właściwy podejmując działania w trybie art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych powinien ustalić i przekazać wojewodzie wraz z prawidłowo wypełnionym wnioskiem niezbędne informacje, dotyczące rodziny wnioskodawcy, zebrane na podstawie złożonych przez stronę dokumentów, w tym oświadczeń zawierających klauzulę o treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 1658 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna.

W okresie tym wydał 69 decyzji administracyjnych. Od treści wydanych decyzji strony nie wniosły odwołań do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1. A.F. – GOPS.01.8252.ZDO.01.2014 z dnia 17.06.2014 r.,

GOPS.ŚR.279.ZDO.Zm.02.2018 z dnia 05.11.2018 r.,

2. J.F. – GOPS.69.8252.ZDO.69.2015 z dnia 09.10.2015 r.,

GOPS.ŚR.278.ZDO.Zm.01.2018 z dnia 05.11.2018 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

1. W skontrolowanych sprawach aktualizacja wywiadów środowiskowych przeprowadzana była bez zachowania terminu wskazanego w art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zgodnie z którym aktualizację wywiadu przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna pozostało więcej niż 3 miesiące oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Ze względu na odejście pracownika merytorycznego tut. GOPS od połowy maja 2016 r. na długie chorobowe, zastąpił go od 1.07.2016 r. drugi pracownik, który – po weryfikacji akt świadczeniobiorców – wystąpił do pracowników socjalnych o przeprowadzenie brakujących wywiadów”.

(dowód: akta kontroli, str. 139)

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji o następujących numerach:

1.P.Sz. – GOPS.18.8230.FA.18.2018/2019 z dnia 04.10.2018 r.,

2.M.G. – GOPS.13.8230.FA.13.2018/2019 z dnia 07.09.2018 r.,

3.A.Cz-P. – GOPS.10.8320.FA.10.2018/2019 z dnia 6.09.2018 r.,

4.W.K. – GOPS.27.8320.FA.23.2018/2019 z dnia 23.01.2019 r.,

5.E.Ś. – GOPS.17.8320.FA.17.2018/2019 z dnia 4.10.2018 r.,

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

W przypadku, gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (M.Ch.), nr 2 (R.R.), nr 3 (T.Cz.), nr 4 (K.K.), nr 5 (Z.K.),

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Zagrodno, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu

alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Zagrodno, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczony.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy lub bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych Organ wszczywał postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W kontrolowanym okresie nie wydano żadnej decyzji w powyższym zakresie co skutkowało brakiem składanych wniosków do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny oraz brakiem zapytań do centralnej ewidencji kierowców o udzielenie informacji czy dłużnik posiada prawo jazdy.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieprawidłowe ustalanie końca okresu przyznania świadczenia rodzicielskiego,

- nieprawidłowe ustalenie okresu przyznania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami na osobę pełnoletnią,
- brak wskazania w podstawie prawnej aktualnego publikatora ustawy z dnia 4 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego ,
- brak kompletu dokumentów dołączanych do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych,
- nieprawidłowe ustalanie dochodu rodziny,
- brak wezwań do uzupełnienia wniosku w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów,
- przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego bez ustalenia stopnia pokrewieństwa pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenia a osobą wymagającą opieki,
- niewłaściwie sformułowane rozstrzygnięcie decyzji,
- przekazywanie niekompletnej dokumentacji wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- nieterminowe przeprowadzanie aktualizacji wywiadów środowiskowych w zasiłkach dla opiekunów.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Ustalając prawo do świadczenia rodzicielskiego przy obliczaniu terminów wyrażonych w tygodniach stosować zapisy z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego.

W związku z powyższym decyzje w sprawach nr 1 (ER) oraz nr 8 (M.A) należy zmienić i wydłużyć o jeden dzień okres przyznanego świadczenia oraz kwotę należną w związku z wydłużeniem prawa do świadczenia.

Podstawa prawna: art. 17c ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) oraz art. 57 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.)

Termin wykonania: niezwłocznie.

2. Prawidłowo ustalać prawo do zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Zasiłek rodzinny przyznawać osobom uprawnionym do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia (...).

Mając na uwadze sprawę nr 13 (H.N.) dotyczącą ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, należy wyjaśnić kwestię kontynuacji nauki przez pełnoletnią córkę I.Z. od września 2019 r. i ewentualnie uchylić prawo do świadczeń od 01.09.2019 r.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 1, art. 14 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: niezwłocznie.

3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób staranny i rzetelny. Rozstrzygnięcie formułować ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczne i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości, przede wszystkim rzetelnie określać okres i kwotę przyznanego świadczenia. Podstawę prawną powoływać dokładnie ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Podstawa prawna: § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. W przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów, wzywać Stronę do dostarczenia brakujących dokumentów.

Podstawa prawna: art. 24a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Ustalając prawo do zasiłku rodzinnego ustalając dochód rodziny weryfikować dochody wszystkich członków rodziny, w szczególności dzieci, które w roku bazowym osiągnęły pełnoletność i nadal wchodzą w skład rodziny wnioskodawcy.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 2 i 2a oraz art. 23b ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosków dołączać zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Podstawa prawna: § 7 pkt. 2 rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),

Termin wykonania: na bieżąco.

8. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka do wniosków dołączać dokumenty potwierdzające prawo do ww. dodatku tj. aktualny zupełny akt urodzenia dziecka, akt zgonu drugiego rodzica lub wyrok sądowy oddalający powództwo o alimenty od drugiego z rodziców.

Podstawa prawna: art. 11a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.), § 5 pkt 7 rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawać po weryfikacji stopnia pokrewieństwa pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie, a osobą wymagającą opieki oraz czy na wnioskodawcy w stosunku do osoby wymagającej opieki ciąży obowiązek alimentacyjny zgodnie z ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Podstawa prawna: art. 16a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Sprawy o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych załatwiać poprzez wydanie decyzji zawierającej rozstrzygnięcie co do istoty sprawy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Podstawa prawna: art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

11. Wnioski o świadczenia rodzinne kierowane do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazywać z kompletem dokumentów zawierającym niezbędne informacje dot. rodziny wnioskodawcy.

Podstawa prawna: art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) oraz § 2 - § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

12. Aktualizacje wywiadów w sprawach o ustalenie i wypłatę zasiłków dla opiekunów przeprowadzać co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Podstawa prawna: art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Zagrodno, trzeci włącza się do akt kontroli.

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Zagrodno

1. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Dariusz Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

